

τροπήν, εὐχάριστον. Ὁ καιρὸς ἐκαλοσέτερε, — ἡ κακοκαιρία ἔπαυσε.

Μοῦ ξανακαίγεται. Μοῦ διεγείρεται ἐκ νέου πάθος, αἰσθημα, τὸ ὅποιον ἀπὸ πολλοῦ ὑπνωττε. Τώρα σοῦ ξανακάγηκε; δηλ. ἀπὸ τὴν παρῆλθεν ὥρα ἡ καιρὸς (σχετικῶς πάντοτε), τώρα τὸ ἐνθυμήθης;

Δευτερόνω. Ἐπαναλαμβάνω τὸ πρᾶχθέν. Τριτόνω δέ, δις τὸ ἐπαναλαμβάνω. Καὶ ἐδευτέρωσεν ἡ ἐτρίτωσε τὸ δεῖνα γεγονός, ὅτι δηλ. ἐντὸς ὁρισμένου χρόνου δις καὶ τρίς ἔλαβε τοῦτο χῶρον.

Χιλιᾶζω. Βύτικῶς ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. Γινόμενου λόγου, λέγομεν γὰρ τοὺς χιλιᾶς! (τοὺς χρόνους τῆς ζωῆς σου). Καὶ χιλιόχρονος! ὁ πρὸς ὃν ἐπιποθοῦμεν ἡ εὐχόμεθα χιλιετη βίον.

Ἀποκλῶ. Ὁ καιρὸς μ' ἀπόκλεισε, ἡ κακοκαιρία μ' ἐμπόδισε τοῦ νὰ ἐξέλθω τῆς οἰκίας, τοῦ λιμένας, κτλ. Ἐπὶ πολεμικῆς, ἀντὶ πολιορκῶ, ὅθεν καὶ ἀποκλεισμός, ἡ πολιορκία.

Συγάμελος. Ἦρθε συγάμελος, ἦλθε σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις.

Λεφτή. Ἐν Κερκύρᾳ (*). Τὸ πρὸς ἡμῖν καρβέλι. (*18. Δεξ. Βυζ.)

Σωφρογγιάζω. Ἐν Κερκύρᾳ. Ἴδε Σεραθυμάου, ἐν φυλ. Πανδ. 193.

Θυμός. Λέγομεν διὰ πληγὴν ὅτι ἔχει θυμό, δηλ. ἔχει τάσιν πρὸς τὸ νὰ κακοφρυμίσῃ. Λέγομεν καὶ διὰ τὰ δένδρα ὅτι ἔχουν θυμό, δηλ. ἔχουν τάσιν πρὸς τὸ ν' ἀναπτυχθοῖν.

Ἀναδίνω. Ἐπὶ πληγῆς ἥτις θεραπευθεῖται ἀνοίγει καὶ πάλιν. Καὶ ἐπὶ φυτῶν ἅτινα κοπέντα ἢ ξηρανθέντα ἀναβλαστάνουσιν.

Πάνω. Ἀόρ. πάησα. Πηγαίνω. Λέγομεν καὶ πάω, καὶ πάγω, καὶ πάου, καὶ παγαίνω.

ΠΑΙΡΩ.

ΦΕΡΩ.

ΔΕΡΩ.

Ἀδράζω. Ἀντὶ ἀρπάζω.

Ἀφέντρα.

Ἀρχόντω.

Κρουατάλλω.

Χρυσόπαια.

Καλομοῖρα.

Ἀκρίβω.

κτλ. Ἀντὶ παίρνω, φέρνω, δέρνω.

Ὄνόματα κύρια γυναικῶν.

Κότσος. Τῶν ἀρχαίων ὁ κότυμβος. Τὸ ἐγκύβωμα τῶν πλεξίδων ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς κεφαλῆς, τὸ ὅποιον κάμνουσιν ἀκόμη πολλὰ γυναικες.

Φώσφορα. Τὰ ἀλλοχοῦ σπέρματα. Ἐν Κερκηνίξ, κιάζια, ἐν δὲ Ζακύνθῳ, θειαφρόβυλα.

Τάπιζονπα. Ἐπίρρ. Ἀντὶ τάπιστομα.

Πουλλλαχίδα. Ἡ νέα ὄρνιθ, ἡ μὴ γεννήσασα. Κοκοτσέλι, ὁ μικρὸς ἀλέκτωρ. Κοκτόπουλο, περιληπτικὸν τῶν δύο πρώτων.

Καρχαρίζω.

Καρκολογιῶμαι.

Ἐπὶ ὀρνίθων ὅταν φωνάζωσι, προμηνύουσαι διὰ τῆς καταχρήσεως τὸν προσεχὲς τοκετόν.

Ἀναγνώθω. Ἀναγινώσκω.

Παλαιούθω, καὶ παλαιούθενε. Ἐπίρρ. Παλαιόθεν, ἐκπαλαι.

Σάγουλα. Λεπτὸν σχοινίον, ὡς ἐκεῖνο λ. χ. τὸ ὅποιον μεταχειρίζονται οἱ βυστάζοι.

Σοῦδα. Μικρὸς χάνδαξ, δυνάμενος καὶ νὰ πηδῇ.

Κατακλίδι. Ἡ σιαγὼν.

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΕΚΡΗΞΙΣ ΤΟΥ ΒΕΖΟΥΒΙΟΥ.

—οοο—

Κατὰ τὸν παρελθόντα Μάιον φρικιώδης καὶ ἔκτακτος ἐκρηξίς τοῦ Βεζουβίου, ἀνέτρεψε κώμας καὶ ἀγρούς, καὶ ψυχὰς ζώσας κατεπόντισεν εἰς τὰ τάρταρα τοῦ ἄδου, καὶ εἰς χάος ἄμορφον μετέβαλε τὴν χθὲς ἐτι ἀκμάζουσαν καὶ χλοερὰν καὶ περικαλλῆ φύσιν εἰς πολλὰς περὶ αὐτὸ χώρας. Περὶ τῆς ὀδυνηρᾶς ταύτης καταστροφῆς ὁμιλεῖ ἡ ἐξῆς ἐκ Νεαπόλεως ἐπιστολή, ἣν παραθέτομεν ἐνταῦθα χάριν τοῦ ἀναγνώστου.

«Βεβαίως ἡ φύσις ἐν Νεαπόλει ἠλλοιώθη, ἢ μᾶλλον ἠσπάρθη τὴν ἀναρχίαν. Ἀπὸ τὸν Δεκέμβριον ἐτι ἤρξατο τὸ ἔαρ, καὶ ἤνθησαν αἱ ἀμυγδαλέαι, καὶ ἀπὸ τῶν κεράσων ἐκρεμάσθη καρπός. Καὶ ταῦτα ἐγένοντο τὸν χειμῶνα· σήμερον δέ, κατὰ μῆνα Μάιον, τί συμβαίνει; ἄνεμος πνέει λάβρος, βετὸς καταπίπτει σφοδρὸς ὡς ἐν ὥρᾳ φθιναπώρου, αἱ νύκτες εἶναι κατὰψυχραι, τὰ ὄρη κεκαλυμμένα ὑπὸ χιόνος, θύελλαι μυκῶνται, τυφῶνες βροντῶσι, καὶ προχθὲς σίφων κατὰμαυρος ὡς στύλος ἀνυψώθη περὶ Πηυσίλυπον ἀπὸ τῆς θαλάσσης μέχρι τοῦ οὐρανοῦ. Ἡ γῆ σειέται εἰσέτι κατὰ τὰ βασιλικάτα, καὶ τὸ Βεζούβιον, θυμοειδέστερον ὑπέρποτε, ἐκτοξεύει ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν φλόγας.

«Τὸ πῦρ δὲν ἐξέρχεται, ὡς ἄλλοτε, ἐκ τοῦ μεγάλου κώνου· ἡ ἀρχαία αὕτη κορυφή τοῦ ἡραιεῖου πρὸ πολλοῦ ἀργεῖ, καὶ χρησιμεύουσα ἀντὶ ἀναπαυτηρίου πρὸς τοὺς περιηγητάς τοὺς ἀναβαίνοντας ἐκεῖ μετὰ πολλοῦ πόνου, βλέπει ἀταράχως καὶ καπνίζουσα μόνον τὴν πρὸ τῶν ποδῶν αὐτῆς γέειν. Ἀντ' αὐτῆς δὲ μέγας ἀριθμὸς μικρῶν κρατήρων ἐξερεύγεται, μεταξὺ τοῦ κώνου καὶ τῶν ὕψωμάτων τῆς Σύμης, χειμάρρους λειβάδος (lave), σωροὺς καυσίμου ὕλης ἀρχοῦντας ἐπὶ ἐν ἔτος εἰς θέρμαντιν ὀλοκλήρων τῶν Παρισίων. Ὁ χειμάρρος φράσσει τὴν ὥραν ταύτην ὅλην τὴν ὁδὸν τὴν ἀπὸ τοῦ κώνου εἰς τὸ Ἐρημητήριον, καὶ φθάνει πλησίον τοῦ σταυροῦ ὅπου ἀρχεται ὁ λόφος τοῦ Ἀστεροσκοπεῖου. Ἐνταῦθα ἵσταται μόνος πρὸ βουνῶν ὕλων τὰς ὁποίας αὐτὸς συνεσώρευσε. Τότε διαιρεῖται εἰς δύο ρύχας, ἐξ ὧν ὁ μὲν ῥέει εἰς τὴν κοιλάδα ἀνα-

(*) ΣΗΜ. ΠΑΝΔ. Παρατηρητέον ὅτι ὁ συντάκτης τοῦ γλωσσίου τοῦτου, εἰ καὶ ἐπιγράφει αὐτὸ Ἑπειρωτικόν, ἀνεμειγνύει ἐνίοτε καὶ ἑνὸς τῆς Ἑπείρου λέξεις.

πηδῶν καὶ κατακυλιόμενος ὡς καταρρέκτης· καὶ ποτὲ μὲν ἀπωθῶν, ποτὲ δὲ περιελίσσων καὶ ἄλλοτε ἀναβαίνων τὰς καταψυγμένους λευκάδας τοῦ 1855 ἔτους, κατακρημνίζεται εἰς τὸν βόθρον τοῦ Φιρκῶ, θν καὶ πεθανῶς ὑπερέβη καὶ κατέχωσε τὴν ὥραν τὴν· ὁ δὲ ἄλλος ῥέων ἐκ δεξιῶν ὑπὸ τὸ Βρηνητήριον καταφέρεται πρὸς τὴν πλατεῖαν μὲν οὐχὶ δὲ καὶ βαθεῖαν χαράδραν τὴν καλουμένην Μεγάλην Τάφρον. Ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ὑπερδεξιῶς, ὑπὸ τὸν κῶνον, καὶ ὑπὲρ τὴν Ῥητίνην, ἠνοίγησαν τρεῖς ἢ τέσσαρες νέαι κρατῆρες· τούτων ὁ μεγαλύτερος, ἐξογκώτης περὶ αὐτὸν τὸ ἔδραρος, περιεζώσθη ὑπὸ μικροῦ κῶνου ὅθεν ἐξακοντίζονται, ὡς ἄλλα πυροτεχνήματα, ὑπερμεγεθεῖς βράχοι πυρίφλεκτοι, οἵτινες, ῥιπτόμενοι ὑψηλὰ καὶ κατ' εὐθείαν, συντρίβονται, καὶ πίπτοντες διασκορπίζονται ὡς νιφάδες πυρός. Ἐκ δὲ τῶν συντριμμάτων τούτων συγκροτεῖται τρίτος ῥόαξ κυματηρότερος ἄλλὰ καὶ τρομερώτερος τῶν ἄλλων. Ἐλθὼν εἰς τοὺς καλλιεργημένους ἀγρούς, καταβαίνει ἀμέσως πρὸς τὴν Ῥητίνην, καὶ ἂν ἀκολουθήσῃ ῥέων μετὰ τῆς αὐτῆς ὁρμῆς θέλει, μετὰ μίαν ἢ δύο ἡμέρας, καλύψει καὶ διὰ νέων λευκάδων τὸ Ἡράκλειον.

» Εἶθε τὸ θαυμάσιον τοῦτο θέαμα μὴ καταντήσοι μεγίστη συμφορὰ! Ὁ δὲ λαός; πλὴν τῶν κατοίκων τῶν μερῶν ἐκείνων ἅτινα ἀπειλεῖ ὁ κίνδυνος, χαίρει μάλιστα ἐλπίζων ὅτι ἡ ἔκρηξις θέλει ἐξαρκύνει τοὺς σεισμοὺς τοὺς ἀπὸ πέντε μηνῶν συνταράσσοντας καὶ ἀνατρέποντας τὰ περὶ Βασιλικὰ χωρία. Ἐνταῦθα καλὸν νὰ ἀνεθυμίσωμεν τὸ τοῦ Οὐμβόλδου λέγοντος ἐν τῷ *Κόσμῳ*, ὅτι δὲν πρέπει νὰ καταφρονῶμεν τὰ κοινῶς πιστευόμενα. Αἱ ἐκ τῶν χωρίων τούτων εἰδήσεις εἶναι θλιβερώταται· ὅλα ἐγένοντο ἐρείπια· τὸ δὲ ἀνεπαρκές τῶν βοηθημάτων, ἡ βραδύτης καὶ ἡ δυσκολία τῆς διανομῆς αὐτῶν, ἡ ἀθυμία τῶν πτωχῶν, ἡ συνεχὴς ἐπανάληψις τῶν σεισμῶν, καὶ ὁ δίκαιος φόβος μὴ ἐπέλθῃ καὶ νέα τρομερὰ ἔκρηξις, ἀναχιντίζουσι πᾶσιν ἀπόπειραν ἐπισκευῆς. Ὁ λαὸς ζῇ εἰσέτι ὑπὸ πρόστυχα παραπήγματα, οὐδὲ θέλει τις νὰ ἀνεγείρῃ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ πρὶν ἀνεγερθῶσιν αἱ ἐκκλησίαι. Κατὰ τὸ λέγειν τινῶν, ἡ Παναγία ἀνεμίχθη ἀκτασχετῶς εἰς τὰ συμβάντα. Ἀνετράπη τις πόλις; τιμωρία τῆς Παναγίας; ἐσώθη τις ἄλλη; προστασία τῆς Παναγίας; διεκόπη σήμερον ὁ σεισμός; δὲν θέλει ἄλλην ἐκδίκησιν ἡ Παναγία; ἤρχισεν αὐρίον; ἔμεινον ὀλίγα ἔτι λείψανα ἀμαρτιῶν τὰ ὅποια τιμωρεῖ ἡ Παναγία. Ἐὰν ταῦτα ἐδείκνυν πίστιν ἀληθῆ, δὲν ἤθελον βεβῶλως πραξενῆται γέλωτα· δυστυχῶς ὁμῶς καταγγέλλουσι λήθησαν, νάρκωσιν ἠθικὴν, οὐχὶ ἐνισχύουσιν ὡς ἡ πίστις ἀλλὰ καταβάλλουσιν, οὐχὶ ἀναθάρρύνουσιν ἀλλὰ πτοοῦσιν· ἐνεκα αὐτῆς τὴν 4 (16) Δεκεμβρίου σύμπας ὁ λαός, ὁλόγυμος ἐφυγεν εἰς τὰ ὄρη. Τὸ εἶδος τοῦτο τῆς πίστεως δὲν σώζει ἀλλὰ σώζεται, δηλαδὴ δὲν ἐνθαρρύνει ἀλλ' ἀποθαρρύνει.

» Τὸ ὅρος τὸ διαχωρίζον τὴν Σάλαν ἀπὸ τῆς Νέας Μικρακῆς διεσπάρχη ὅλον· αἱ ὁδοὶ σχίζονται,

καθ' ἐκάστην, καὶ πολλῶν τὸ ἔδραρος κατέπεσε περὶ τὸ ἐν μέτρον. Περὶ τὴν Μικρακὴν, ἡ γὰρ σχισθεῖσα αἶψης κατέπεσε τοὺς πόδας ἀνθρώπου, καὶ ἐκλείσθη ἀμέσως· ἀλλ' ἀπήμεσεν αὐτοὺς μετὰ ταῦτα, ἐπελθόντος νέου σεισμοῦ. Περὶ δὲ τὴν Μέλφιν οἱ λόφοι κατέπεσαν καὶ χάσματα ἠνοίγησαν, ὥστε μέγα μέρος τῆς χώρας ἐγένετο ἐπιτῆδαιον εἰς κατασκευὴν οἰκῶν καὶ στρατώνων. Αἱ πηγαί, αἵτινες εἶχον ἀναβλύσει τὴν 4 (16) Δεκεμβρίου, ἐμακράνθησαν καὶ ἐξέλιπον, ἐνῶ ἄλλα ὕδατα ἀλμυρὰ καὶ θειώδη ἀναπηδῶσι συνεχῶς. Εἰς Βιγγανόν, μόλις ἀνέβλυσεν ὕδιον ψυχρότατον, διευγέστατον καὶ γλυκύτατον, καὶ ἐγένετο ἄραντον.

» Τὸ Βιγγιάνον ἦτο πόλις ὡραία καὶ τερπνοτάτη, ἥτις ὁμῶς ἀνετράπη ἐκ θεμελίων. Οἱ ἡμίσεις τῶν κατοίκων αὐτῆς, ἐπαγγέλμα ἔχοντες πλάνητος μουσικοῦ, περιέρχονται τὸν κόσμον ψάλλοντες πρὸς ἀνθρώπους οὔτε τὴν γλῶσσαν οὔτε τὸ μονότονον αὐτῶν ἄσμα ἐννοοῦντας· καὶ ἀφοῦ συνάξωσιν ἀρκετά, ἐπανερχονται εἰς τὰ ἴδια, ἀγοράζουσιν ἀγρόν ἢ οἰκίαν, καὶ καταλύουσι τὸν βίον ὡς χῆνες, αὐτοὶ οἱ ζήσκοντες ἄλλοτε ὡς ἀπρόνοες. Περιηγούμενοι λοιπὸν πολιτίζονται· καὶ ὁ ξένος ὁ ἐπισκεπτόμενος τὴν ἐπαρχίαν Βασιλικάτων, τῆς ὁποίας οἱ κάτοικοι, πλὴν τινῶν σπανίων ἐξαίρέσεων, εἶναι ἀμαθέστατοι, αἱ δὲ παρθέναι μένουσιν ἐσσεῖ παρθέναι κατὰ τὴν μάθησιν, διότι οὔτε τὸ ἄλφα διδάσκονται, ἀγάλλεται εὐρίσκων κατὰ τὰ ὄρη ἐκείνα πόλιν εὐπρεπῆ, καὶ ἀνθρώπους ὁμιλοῦντας ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὴν γαλλικὴν.

» Οἱ κάτοικοι τῆς ὡραίας ταύτης κωμοπόλεως ἐπεχείρησαν ἤδη νὰ ἀνορθώσωσιν αὐτήν· ἀλλ' εἶναι ὅλη σωρὸς ἐρείπιων. Σχῆμα ἔχουσα ἀμφιθεάτρου καὶ ὠκεδομημένη ἐπὶ δύο λόφων, κατέρρευσε διὰ μιᾶς τὴν 4 (16) Δεκεμβρίου, καταπεσόντων τῶν οἰκημάτων τοῦ ἐνὸς ἐπὶ τοῦ ἄλλου. Χίλιοι ἄνθρωποι ἐτάφησαν τὴν νύκτα ἐκείνην, καὶ ὅλοι σχεδὸν ἐνῶ ἔρευγον, ὑπὸ τοὺς τοίχους ἢ τὰς στέγας τῶν οἰκιῶν. Ὁ δὲ ὄλεθρος ἤθελεν εἶσθαι ἀπέραντος ἐὰν οἱ πλεῖστοι δὲν ἐψαλλον τὴν ὥραν τῆς συμφορᾶς εἰς τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ κόσμου, ἢ δὲν ἦσαν διεσκορπισμένοι, ἐνεκα γεωργικῶν ἐργασιῶν, εἰς τοὺς ἀγρούς. Τρεῖς ἄνθρωποι ἐκοιμῶντο ἐν τῇ αὐτῇ κλίνῃ, καὶ μεγάλη δοκὸς καταπεσοῦσα ἐκοψε συγχρόνως καὶ τῶν τριῶν τοὺς πόδας. Ἀνευρέθησαν δὲ ζῶντες μετὰ τρεῖς ἡμέρας.

» Ἀλλ' ἡ πόλις Σαπονάρα ἔπαθε πλεόν καὶ τοῦ Βιγγιάνου· οὔτε αἱ ὁδοί, οὔτε αἱ οἰκίαι αὐταὶ γνωρίζονται, οὔτε καὶ τὴν ὄψιν αὐτῆς διακρίνεις. Ἐν μόνον μνημεῖον τῆς 151' ἑκατονταετηρίδος μένει ἀκέραιον. Ἐκ τῶν τεσσάρων χιλιάδων ψυχῶν αἵτινες κατῴκουσιν τὴν πόλιν ταύτην, ἐξωλαθρεύθησαν αἱ δύο καὶ ἐπέκεινα. Ἐν αὐτῇ ὑπῆρχε καὶ οἶκος ἀρχαῖος ἢ μᾶλλον φρούριον, οὔτινος οἱ τοῖχοι εἶχον πολλῶν μέτρων πάχος. Εἰς τοῦτο ἦσαν κεκρυμμένοι τριακῆσαι χιλιάδες δουκᾶτων, ἐξ ὧν ἀνευρέθησαν αἱ ἐξήκοντα μόνον· συνετάφη δὲ μετ' αὐτῶν καὶ ὁ οἰκονομότης. Ἰππῆρχε δὲ καὶ μοναστήριον γυναικῶν,

ἐξ ὧν 18 μὲν ἐφονεύθησαν 12 δὲ ἐσώθησαν. Ἡ ὀνομαζομένη Θηρεσία Ἀλθέριτ, ἐξεχώθη ζῶσα μετὰ ἑπτὰ ἡμέρας, ἀπέθανεν ὅμως ἔνεκα τῆς αἰτίας. Εἰς ταύτην ἰδίως τὴν πόλιν περὶ τὴν ἡγήθησαν τὰ παραδοξότερα τῶν φαινομένων, σεισμὸν ἄτακτον, κυματώσεις, ἀναπάλσεις, σπασμοὶ καθ' οὓς ἡ γῆ περιστρέφεται πανταχοῦ καὶ περιεδινοῦτο ὡς σκαφίδιον ὑπὸ σίφωνος· μία κελογραφικὴ ἀνερέφθη κοιμώμενη εἰς τὴν στέγην τῆς οἰκίας, τρία πατώματα ὑψηλότερον τοῦ δωματίου αὐτῆς, καὶ ἐξῆλθον καθημένη εἰς ἱερὺς καὶ εἰς χωρικὸς ῥιφθέντες γυμνοὶ τὴν νύκτα ἐκτὸς τῶν οἰκιῶν αὐτῶν, αἵτινες διαχωρίζοντο ὑπὸ πολλῶν ἄλλων ἀπείχον ἱκανῶς ἀπ' ἀλλήλων, ἐξασπενδονίσθησαν ἐνηγκαλισμένοι εἰς τὸν ἀέρα, ὡς ναυαγοὶ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ οὕτως ἐνηγκαλισμένοι κατέπεσαν ἐπὶ σωροῦ ἐρείπων. Οἰκογένειά τις ἐννεαμελὴς κατόκει εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν· καὶ οἱ μὲν κοιμώμενοι εἰς τὴν ἀνωτέραν ὁροπὴν κατεσυντρίβησαν καὶ ἐτάφησαν ὑπὸ ἐρείπια· οἱ δὲ εἰς τὴν κάτω οὔτε ἐσαλεύθησαν οὔτε ἐπαθόν τι. Ὁ εἰρηνοδίκης Φιορεντίνος ἐσώθη παραδόξως παρὰ τῆς ἰδίας συζύγου του, ἥτις ῥιφθεῖσα ὑπὸ τοῦ σεισμοῦ ἐπ' αὐτοῦ, ἐξέτεινεν ὡς ἀψίδα τὸν βραχίονα· οὗτος δὲ ξηρανθεὶς ὑπὸ τοῦ θανάτου ἀπώθει τὰ ἐρείπια.

» Εἰς τὴν κοιλάδα ταύτην τῆς Ἀγρῆς μία μόνη πόλις, ἡ Μολιτέρνη, εἰ καὶ ὠκοδομημένη ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐδάφους, διὰ τοῦ αὐτοῦ ὕλικου καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὅπως καὶ αἱ περὶ αὐτὴν καταστραφεῖσαι, δὲν κατεστράφη διὰ θαύματος, τὸ ὅποῖον οὐδ' ἡ ἐπιστήμη εἶναι ἱκανὴ νὰ ἐξηγήσῃ. Οἱ γεωλόγοι, θαυμάζοντες καὶ αὐτοί, ὡς καὶ οἱ χωρικοί, καὶ ἐξεστηκότες, ὁμολογοῦσι τὸ μυστήριον, καὶ ἐρωτῶσι τὴν Πανηγίαν πῶς ἔμεινεν ἀνέπαφος ἡ Μολιτέρνη, ἐνῶ ἐκεῖ πλησίον τὸ Μοντεμουρόν ἀπετεφρώθη, καὶ ἐκ τῶν ἑπτὰ χιλιάδων ἐργατῶν, βιομηχάνων καὶ εὐπόρων κατοίκων τούτου, ἐπέζησαν μόνον δύο χιλιάδες ἐπαιτῶν θρηνοῦντων τοὺς φονευθέντας ! »

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΤΡΟΣ ΠΡΟΣ ΥΙΟΝ.

Ἐκ τῶν « Στιγμῶν »

ΚΥΡΙΑΛΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΑΡΙΤΟΥ (*).

Μεταφρασθεῖσα ἐκ τοῦ Ῥωσικοῦ,

ὑπὸ τοῦ

ΙΕΡΟΔ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΓΟΓΟΥ.

—ο—

Ἐνθυμοῦμαι τινὰ δυστυχῆ, ὅστις ἀπὸ βχθυπλούτου ἀποκατέστη πενέστατος· διότι γινώσκων μόνον τὸ ἐπαριθμεῖν κενοδοξίως τὰς ἐκυτοῦ χιλιάδας, ἢ ᾧ οὐδὲν παντάπασιν τὸ κηδεσθαι τῶν λεπτῶν· δαπα-

νῶν ἀρειδῶς τὰς εὐτελεῖς διὰ τὴν ποσότητος, ἀνεπαισθῆτως ἀπώλεσε πάντα τὸν ἑαυτοῦ πλοῦτον, καὶ μετὰ μικρὸν ἀθλίως ἐτελεύτησε, μικροῦ δαὲν λιμώττων, ἐπὶ γυμνωμένης κλίνης κατακείμενος, καὶ ἐν πικρᾷ μεταμελείᾳ τὴν ἐκυτοῦ ἀβουλίαν ἐποδύρομενος. Ἀλλ' ἐνθυμοῦμαι καὶ ἕτερον δυστυχῆ, τῆς αὐτῆς σχεδὸν αἰτίας οἰκτρὸν θῦμα γενόμενον· προτερήματα ἀξιώγαστα ἐκόσμου τὰς ἡμέρας τῆς νεότητος αὐτοῦ, γονεῖς φιλόστοργοι τὸ πᾶν συνεισέφερον ἵνα, ἔσον οἷόν τε, ἀναπτύξωσι βέλτιον τοῦ προσφιλοῦς υἱοῦ τὰς ἐκ φύσεως δωρεάς, καὶ δώσωσιν αὐτῷ παιδείαν καὶ ἐπιστήμην, δι' ὧν ἡδύνατο νὰ ἀποκαταστῇ εὐτυχῆς καὶ δόκιμος καθ' ἅπασαν αὐτοῦ τὴν ζωὴν· ἀλλὰ δυστυχῶς ὁ νεανίας εἰς τὰς πρώτας αὐτοῦ ἐπιδόσεις ναυαγῆ ἐπὶ τὸν ὀλέθριον τῆς δοκησιοφίας σκόπελον, καὶ ἐφάπαξ ἀπόλλυται ὑπὸ τῆς ἀλαζονείας καὶ τῆς ἐπαράτου οἰήσεως· κρείσσων ἐκυτοῦ φρονήσας καὶ εἰς ὑψηλὰς ἐποπτείας παρπαυθεὶς, ἡγνῶσι τοῦ λοιποῦ εἰς τὰς ἐκυτοῦ σπουδὰς τὸν βχθυὸν καὶ τὴν τάξιν. Προσδιορίζεται μὲν αὐτῷ κύκλος μαθήσεως λίαν κατάλληλος πρὸς τὸν μέλλοντα αὐτοῦ προορισμόν, ἀλλὰ καταφρονήσας τοῦτον, καὶ μάλα στενὸν καὶ περιορισμένον εὐρών, πολλὰς ἐπιστήμας ἐπιπολαίως ἐμάνθανεν, ἐπισπεύδων ὑπὸ κενοδοξίας νὰ καταπῇ πᾶσαν σοφίαν ἀνθρώπινον. Ἀλλὰ τελευταῖον ἀπεδείχθη πάσης βασίμου γνώσεως ἐστερημένος, καὶ τοῦτ' αὐτό, μηδὲν εἰδὼς ὅ τὰ πάντα ἐπιστάμενος. Καὶ καταφρονεῖ μὲν πρότερον τοὺς ὁμηλικας αὐτοῦ σπουδαστάς, ὅτι ἐν τάξει διήκουσαν τὰ μαθήματα αὐτῶν τοῖς σχολαστικοῖς προγράμμασι παιθηνίως ἐπόμενοι, ἀλλ' ὕστερον αὐτὸς μὲν καταφρονήθη ὑπὸ πάντων, οἱ δὲ τῆς τάξεως φίλοι συμμαθηταί, ἐστέφθησαν τῷ ἀριζήλῳ στεφάνῳ τῆς ἐπιστήμης· διότι οὗτοι μὲν σταγόνας δίκην ἐν διαστήματι χρόνου μακροῦ ἐπιμελῶς συνέλεγον τὸ πρὸς εὐδαίμονα ζωὴν χρήσιμον, ἐκεῖνος δὲ δοκησιοφίαν νοσήσας, μάτην τὸν ἐκυτοῦ χρόνον κατεχνάλωσεν, οὐδὲν ἐντελῶς ἐξέμαθεν, ἀπελείφθη τῶν ἐκυτοῦ ὁμηλικῶν, δυσφόρητον ἄχθος ἐκυτῷ τε καὶ τοῖς ἄλλοις, ἐπὶ τέλους, ἀποκαταστάς.

Ἐπὶ τοιαύτας δυσχερεῖς ἀναμνήσεις ἀνήγαγέ με ἡ ἐπιστολή σου, προσφιλέστατέ μοι υἱέ, θησαυρὲ τῆς καρδίας μου· ἀνεμνήσθην δὲ τούτων ἵνα λύσω ταύτην σου τὴν ἐρώτησιν· « τίνας ἔνεκεν, τὰς ὑψηλοτέρων ἐννοίας σπουδάσαντες, ἑσμέν πάλιν ἀσθενεῖς, ἀνεπαρκεῖς καὶ ἀνίσχυροι, ἵνα ἐν τῷ ἡμετέρῳ βίῳ φανῶμεν τοιοῦτοι ὅποιους ἀπαιτεῖ ὁ λόγος καὶ ἡ συνειδήσις ; » Ἀλλ' ἐγώ, τέκνον ἀγαπητόν, ὥδε πῶς ἐνόησα τὴν ἐρώτησίν σου· « τίνας χάριν, γινώσκοντες τὸ ἀγαθὸν καὶ πρὸς αὐτὸ προσφιλῶς ἐπισπεύδοντες, ἀπροσδοκῆτως πόρρω αὐτοῦ ἀριστάμεθα, καὶ εἰς οὐδὲν τιθέμενοι τὰς τῆς συνειδήσεως σοφὰς παραινέσεις, πολλάκις γινόμεθα οἱ ἀναξιώτεροι τῶν ἁμαρτωλῶν ; » Διότι, ἀπαντῶ σοι, φίλαυτοι καὶ αὐθαίρετοι ὄντες, λησμονοῦμεν ὅτι ἐκ φύσεως ἑσμέν ἁμαρτωλοί, καὶ ἀπ' ἐαυτῶν οὔτε κἄν δυνάμεθα σκεφθῆναι περὶ τίνος ἀληθοῦς ἀγαθοῦ, καὶ

(*) Τοῦ νῦν ἐν Ἱεροσολύμοις Πανερωτάτου ἁγίου Μαλιτουπόλεως.